

Yavaş-yavaş yazın ətirli, xoş nəfəsi duyulur ömrümüzdə-günü-müzdə. Hər ötən dəqiqə bizi Bahar qızın vüsalına bir az da yaxınlaşdırır. Bu günlərdə təbiətin də bir ayrı hüsnü, gözəlliyi var, yurdumuza qədəm qoyacaq baharı salamlamaq üçün güllər, çiçəklər də qış yuxusundan ayılır sanki:

Unutmadığım Novruz

*Nərgiz açdı yaxasını
Güllü yazın havasına.
Bülbül coşub dil-dil ötdü
Telli sazın havasına.*

*Ürək dindi, can oynadı,
Damarlarda qan qaynadı.
Saf bulaqlar bir aynadı
İşvə-nazın havasına.*

*Qızılgülün üzü yandı,
Lalələrin bağı qandı.
Neçə oğlan havalandı
Bahar qızın havasına.*

Bəli, Novruz çərşənbələrinin üçüncüsünü də arxada qoyduq, qaldı ilaxır çərşənbəmiz.

Ömrümün bu çağında qarşıladığım çox novruzları xatırlayıram - uşaqlıqda, gənclikdə, tələbəlik illərində keçirdiyim bayramların hərəsi bir cür əlamətdardır mənim üçün. Amma bir Novruz da var ki, heç zaman unutmuram onu.

1985-ci ilin mart ayı. Uzaq Sibir diyarı. İrkutsk şəhəri. Burada hərbi xidmətdəyəm. Ali məktəbi bitirdikdən sonra əsgərliyə gəldiyimin dördüncü ayıdır. "Qırmızı kazarma" adlanan hərbi şəhərcikdə ali təhsilli azərbaycanlılar da az deyildi. Axşamlar, istirahət saatlarında bir yerə toplaşar, ikibir, üçbir maraqlı söhbətlərlə əsgərliyimizin ilk çətinliklərini unutmaya çalışardıq. Neftçaladan olan əsgər yoldaşımız Azər (hazırda "Ədəbiyyat qəzeti"nin baş redaktoru olan A.Turan) bizə Novruz bayramı günündə hərbi hissənin həyətində tonqal qalamağı, bayram şənliyi keçirməyi təklif etdi. Təklif hamının ürəyindən olsa da, ciddi rejim şəraitində əsasən rus millətindən olan komandirlər tərəfindən buna icazə veriləcəyinə şübhə edirdik. Ancaq hər şey yaxşı oldu, müəyyən vasitələrlə bu problem öz müsbət həllini tapdı.

Nəhayət, bayram axşamı yetişdi, kazarmanın həyətində böyük bir tonqal qaladıq, Azərbaycan musiqisi səsləndi, şeirlər oxundu, tonqalın ətrafında yallı getdik. Vidadi, Natiq, Ucal (rəssam Ucal Haqverdiyev), Azik, Bəxtiyar (diktör, əməkdar artist Bəxtiyar Şərifzadə) və başqaları rəqs etməkdən doymurdular. Özbəklər, qazaxlar, gürcülər də bizə qoşulmuşdular. "Qırmızı kazarma"nın bütün pəncərələrindən əsgərlər, zabitlər maraqla bizə baxır, qaladığımız tonqala, onun üzərindən atlanmağımıza tamaşa edirdilər.

O bayram axşamında qarlı-şaxtalı Sibirdə, İrkutsk şəhərində bir Azərbaycan döyünürdü hər birimizin sinəsində, doğma vətənimizin ab-havası vardı ürəklərimizdə...

Bu qədim türk torpağında indiyə qədər neçə soydaşımız sürgündə, həbsdə olmuşdu, gözlərini əbədi yumaraq burada torpağa tapşırılmışdı. Onların qərib ruhları da sevinirdi o gün...

Yəqin ki, həmin axşam böyük Cavidin də nigaran ruhu yenə İrkutsk şəhərində idi, bizim bayram tonqalımızın üzərində pərvaz edirdi...

Düz otuz il keçib həmin günlərdən, hələ də xatirimdədir həmin Novruz bayramı.

Bir başqa Novruz idi o Novruz!

Şəki

Mayis SƏLİM

